

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemoma nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petič vrst a Din 4. — Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pred novimi komplikacijami v Srednji Evropi:

Madžarska se hoče z orožjem polastiti Ukrajine

Madžari in Poljaki pripravljajo oborožen vpad v Karpatsko Ukrajino, da bi na ta način ovrgli dunajsko razsodbo in postavili velesile pred izvršeno dejstvo — Berlin in Rim ponovno svarita Budimpešto pred nepremišljenimi koraki

Berlin, 22. nov. br. Nemški šteti z največjo pozornostjo zasledujejo madžarsko in poljsko propagando proti češkoslovaški zaradi Karpatske Ukrajine, kakor se sedaj službeno naziva Podkarpatska Rusija. Madžarski in poljski listi se vedno osporavajo dunajsko razsodbo in propagirajo razdelitev Karpatske Ukrajine med Madžarsko in Poljsko, da bi na ta način dobili skupno mejo. Iz Berlina so bila na Budimpešto in Varšavo že ponovno naslovljena resna svarila s pripombo, da smatra Nemčija dunajsko razsodbo za končnovejavno in nesprenljivo ter da se bo upravljal vsaki akciji, ki bi šla za tem, da se dunajska razsodba razveljavi in doseže drugačna ureditev meja v Srednji Evropi.

Kljub tem svarilom pa berlinski krogi z naraščajočo nervoznostjo zasledujejo akcijo Madžarov in Poljakov, ki se po berlinskih informacijah pripravljajo na to, da postavijo Nemčijo in vse druge interese pred izvršeno dejstvo. S terorističnimi akcijami skušajo sedaj Madžari in Poljaki ustvariti videz, kakor da vlada v Karpatski Ukrajini nered in nemir, da je avtonomna vlada nesposobna napraviti red. Zadnje dni je prišlo na poljski in madžarski meji do krvavih spopadov s teroristi Madžarska in Poljska sta organizirali teroristične čete, ki imajo nalogo, vpadati na podkarpatsko ozemlje in vzemirjati prebivalstvo.

Na drugi strani pa skušajo Madžari in Poljaki prepričati inozemstvo, da so Karpatski Ukrajinci sami nezadovoljni s sedanjo ureditvijo ter da zahtevajo plebiscit. Madžarski radio posveča posebne oddaje temu vprašanju. Pri tem nastopa zlasti bivši podkarpatski minister Feñkik, ki je po razkritju njegovega izdajalskega početja pobegnil v Budimpešto. Feñkik v svojih govorih propagira priključitev Karpatske Ukrajine Madžarski.

Po berlinskih informacijah so Madžari in Poljaki zadnje dni koncentrirali na meji Karpatske Ukrajine že nad 100.000 mož

regularne vojske, ki čaka na povelje, da vkoraka v Karpatsko Ukrajino in tam »napravi red« ter postavi tako svet pred izvršeno dejstvo. Po sodbi berlinskih krogov bi se utegnile to zgoditi že v kratkem, ker se boje, da si bo sicer CSR prej toliko opomogla, da se bo lahko uspešno zoperstavila taki akciji. Zadnje dni je prišlo že do resnih spopadov med češkoslovaško in madžarsko obmejno stražo, ki štiti madžarske in poljske teroriste.

Tudi v CSR ne drže križem rok in so poskrbeli za to, da je meja Karpatske Ukrajine dobro zastražena. Vlada je razen tega razpisala visoke nagrade za zatiranje terorizma. Kdor ujame katerega terorista ali prijavi oblastem njihovo skrivališče, dobi 3.000 Kč nagrade. Za glavo bivšega ministra Feñkika pa je razpisana nagrada 100 tisoč Kč.

Med Berlinom in Rimom so zadnje dni po diplomatski poti izmenjali misli o tem problemu. Kakor zatrjujejo sta tako Rim kakor Berlin trdno odločena braniti veljavnost dunajske razsodbe. Zato bodo tudi pospešena pogajanja glede lamstva velesil za meje CSR, s čimer bo onemogočena vsaka nadaljnja sovražna akcija Madžarske in Poljske proti CSR.

CHUST, 22. nov. AA. OTK: Zastopniki vlade Karpatske Ukrajine izjavljajo, da so neresnične vesti, ki sta jih objavila radio v Budimpešti in madžarski tisk, češ da je več podkarpatskih vasi zahtevalo v Budimpešti Rimu in Berlinu, naj jih priključijo k Madžarski. Vse to sta izmisli agenta Brody in Feñkik, ki delata za tujino. Resnica je ravno obratna. Praška vlada je v teh dneh prejela od kmečkih občin, ki so n. ozemlju, zasedenem po Madžarih, prošnje, naj jih razmejitvena komisija zopet dodeli Karpatski Ukrajini. V teh vseh je prišlo do krvavih demonstracij in Madžari so ljudi v masah aretirali. Silni neredi se dogajajo dnevno. V Budimpešto so pripeljali mnogo teh aretiranih kmetov

sednih držav, kar je imelo za posledico okrnitev češkoslovaške države. Po obstoječih zakonih b. dr. Beneš moral biti obtožen edino zaradi veleizdaje.

Akt Gajda izginil

Praga, 22. novembra e. V zvezi z obnovo procesa proti bivšemu načelniku ge-

neralnega štaba Gajdi ni izključeno, da pride do senzacionalnega preobrata. »Narodne Novine« poročajo, da bi moral biti o tej stvari zaslišan bivši češkoslovaški poslanik v Moskvi dr. Girs, ki pa še ni prišel iz inozemstva in je bilo zaslišanje preloženo. List tudi zatrjuje, da so akti, ki naj bi služili kot glavni dokaz za rehabilitacijo Gajde, izginili. Verjetno je, da so bili sežgani ali pa ukradeni.

Knez namestnik Pavle v Londonu

Ob prihodu v London sta bila Nj. Vis. knez namestnik in kneginja Olga prisrčno sprejeta

LONDON, 22. nov. p. Nj. Vis. knez Pavle in kneginja Olga sta prispela v London. Že v pristanišču v Dovru ju je sprejel jugoslovenski londonski poslanik Kasidolac. Knez in kneginja sta se iz Dovra takoj odpeljala v London, kamor sta prispela ob 20.30. Na železniški postaji Victoriji so ju pričakovali vojvoda in vojvodinja Kent-ska kot zastopnika angleških suverenov, zastopniki angleškega zunanjega ministrstva, osebe jugoslovenskega poslanstva, vsa jugoslovenska kolonija in še velika množica ljudi. Pozdrav kneza in kneginje s Kentiskim vojvodo in vojvodinjo je bil nadvse prisrčen. Ko so se v družbi poslanikov Kasidolaca in Kinopulosa, ki je pri sprejemu zastopal grškega kralja Jurija, pojavili pred postajo, sta bila knez Pavle in kneginja Olga deležna velikih ovacij zbrane množice. Z avtomobili so se nato odpeljali v buckinghamsko palačo. V prvem avtomobilu sta sedela kneginja Olga in vojvoda Kentiski, v drugem knez Pavle in vojvodinja Kent-ska. Na dvoru sta ju pričakala in prisrčno pozdravila kralj in kraljica.

Listi podrobno poročajo o prihodu kneza namestnika Pavla in mu pripisujejo tudi velik političen pomen.

LONDON, 22. novembra. Vse angleško časopisje poseveča veliko pozornost prihodu Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v London. Listi naglašajo, da bo o priliki bivanja kneza namestnika Pavla v Londonu prišlo do izmenjav misli med angleškimi vodilnimi osebnostmi in državniki ter da bodo govorili ne samo o raznih mednarodnih političnih vprašanjih, temveč tudi o gospodarskih. Večerno časopisje že objavlja obširna poročila o sprejemu Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ter poudarja intimitet in prisrčnost tega sprejema. Za časa svojega bivanja v Londonu bosta gosta angleške kraljevske dvojice v buckinghamski palači, več dni pa bosta preživel pri vojvodu in vojvodinji Kent-ski. V službenem komuniciraju poudarjajo, da bo za časa svojega bivanja knez Pavle vodil važne razgovore o političnih in gospodarskih vprašanjih z angleškimi državniki. Pričakujejo, da se bo sestal s Chamberlainom in

Halifaxom, predno odpotujeta v Pariz. Poleg tega se bo knez Pavle razgovarjal s člani angleške vlade in vodilnimi osebami iz trgovskih krogov. Zadnji dogodki v centralni Evropi so bili povod za gospodarska in politična vprašanja, nanašajoča se na zvezo Jugoslavije z Anglijo kot članico Male antante, ali pa neodvisno od tega.

LONDON, 22. nov. AA. »Yorkshire post«, ugledni angleški list, objavlja tudi uvodnik, v katerem pravi: Pričakuje se, da bo obisk kneza Pavla v Londonu bolj gospodarskega kot političnega pomena. Angleška vlada prizna, da ima Nemčija največ interesa v balkanskih državah. Toda same te države ne žele, da bi bilo v njih preveč nemškega gospodarskega vpliva in to iz razloga, ker vidijo v tem tako poli-

Anglija bo v bivših nemških kolonijah naselila židovske begunce

Izjava Chamberlaina v spodnji zbornici

London, 22. nov. (Reuter). Ministrski predsednik Chamberlain se je v spodnjem domu dotaknil tudi vprašanja mednarodnih naporov, da bi se olajšalo preseljevanje beguncev iz Nemčije. Kar se tiče angleških kolonij, po večini ne pridejo v poštev za naselitev židovskih beguncev. Angleška vlada se je v tem pogledu obrnila na vse kolonije in dominione. Guverner Tanganjike je v želji, da sodeluje pri reševanju tega vprašanja, pristal na to, da se tam naseli večje število nemških židov. Glede angleške Gvineje je bila izvršena anketa. Ker so rezultati te ankete zadovoljivi, razpravlja vlada o vprašanju, da bi dala v najem prostrana ozemlja pod velikodušnimi pogoji, ki bodo določeni naknadno. Glede tega vprašanja za zdaj ni moglo podati točnih števil, vendar površina ne bo manjša kot 10.000 kvadratnih milj. Glede Palestine je Chamberlain izjavil, da je splošno znano, da ta mala pokrajina ne more v nobenem primeru rešiti vprašanja židovskih beguncev, vendar pa je od svoje strani storila, kar je mogla. V zadnjih 12 mesecih se je v Pa-

lestino vnelo skoraj 40% židovskih beguncev iz Nemčije. Na koncu svojega govora je Chamberlain izrazil upanje angleške vlade, da bodo tudi ostale države, ki so zastopane v odboru za begunce, po svoji možnosti nujno pomagale olajšati izseljevanje židov iz Nemčije in iz držav, v katere so se potem nemški begunci začasno naselili.

Nemčija za naselitev židov v San Domingu

London, 22. nov. a. »New York Herald« poroča v svoji kontinentalni izdaji, da se bo nemška vlada pričela že v kratkem pogajati z diplomatskimi zastopniki nekaterih ameriških držav, posebno republike San Dominga, za naselitev nemških židovskih emigrantov na njihovem ozemlju. Pogajanja bodo na povsem gospodarski podlagi. Nemčija je pripravljena v zvezi z ureditvijo židovskega problema v tem okviru skleniti trgovinske pogodbe z omenjenimi državami.

Chamberlain bo obiskal Washington

Vedno tesnejše sodelovanje Anglije in ameriških Zedinjenih držav

London, 22. nov. a. »Sunday Chronicle« je objavil senzacionalno vest, da bo angleški min. predsednik Chamberlain v pričetku prihodnjega leta odpotoval v Washington, kjer bo skušal doseči z Rooseveltom poseben sporazum o novi razdelitvi angleških in ameriških interesnih sfer na južnem Atlantiku in Pacifiku ter o tesnejšem vojaškem sodelovanju obeh anglosaških velesil. Njegov službeni obisk v Washingtonu naj bi bil uvod že napovedanega obiska angleškega vladarja, ki bo prišel v Washington bržkone v maju prihodnjega leta.

Informirani krogi zatrjujejo, da je Chamberlain sklenil potovati v Washington, še preden je bil podpisan angleško-ameriški gospodarski sporazum. Na osnovi tega sporazuma nameravajo Zedinjene države v doglednem času skleniti posebne trgovinske pogodbe z Avstralijo, Novo Zelandijo in Južno Afriko. Ameriška trgovinska mornarica je razvila v zadnjih letih živahen promet z angleškimi dominijami. Med njo in angleško trgovinsko mornarico se je razvila konkurenčna borba, ki jo namerava Chamberlain sedaj ublažiti na ta način, da bi se z Rooseveltom neposredno pogodil o razdelitvi interesnih sfer Anglije in Zedinjenih držav na omenjenem področju. Angliji je

ta sporazum nujno potreben tudi iz političnih razlogov, ker mora svojo zunanjepolitično akcijo usmerjati čim dalje bolj na evropski kontinent. Razdelitev sfer med obema angleškima velesilama je potrebna tudi zaradi varnosti, da postane Nemčija, če bi se kolonialni problem vendarle uredil v smislu njenih zahtev, resen konkurent vsega anglosaškega sveta na trgu, ki so sedaj njegova domena.

Nobene dvoma tudi ni, da bo Chamberlain skušal v Washingtonu urediti tudi še druga, predvsem vojaška vprašanja. Londonski krogi računajo že s tem, da se bo v Washingtonu pripravila posebna vojaška zveza med Zedinjenimi državami in Veliko Britanijo, ki bi na mah restavrirala dominantno vlogo Velike Britanije na vsem svetu.

Oba sporazuma naj bi se svečano sklenila ob priliki angleškega vladarskega obiska v Washingtonu.

Borzna poročila.

Curih, 22. novembra. Beograd 10, Paris 11.625, London 20.77, New York 442.875, Bruselj 74.875, Milan 23.30, Amsterdam 240.90, Berlin 177.37, Praga 15.15, Varšava 85, Bukarešta 3.35.

Definitivna razmejitve z Nemčijo

CSR je morala odstopiti Nemčiji še 112 občin, Nemčija pa je vrnila CSR 35 občin

Praga, 22. nov. e. Včeraj je bilo uradno objavljeno, da je bil v Berlinu dosežen sporazum med česko in nemško vlado glede definitivne razmejitve. Kakor se doznava je češkoslovaška odstopila Nemčiji 112 občin, na drugi strani pa je Nemčija vrnila češkoslovaški 35 občin, med katerimi pa ni nobenega važnejšega kraja. Med kraji, odstopljenimi Nemčiji, je vse hočko ozemlje z važnejšimi kraji, kakor

Trhanov, Babilon, Peč in Češke Kubicke. To ozemlje je igralo veliko vlogo v češkoslovaški zgodovini. Ravno tako so Čehi morali odstopiti Nemčiji več vasi blizu Vilmnice v Krkonosih in Dvora Kralovega. Tudi na Moravskem je bilo odstopljenih več krajev, med njimi Devín, važno obmejno železniško križišče. Vsi ti kraji bodo evakuirani do četrtika.

Volitve prezidenta zopet preložene?

Dogovor med Čehi in Slovaki o sestavi bodoče osrednje vlade češkoslovaške republike

Praga, 22. nov. e. Med Čehi in Slovaki je bil, kakor poročajo, dosežen ta-le sporazum: Predsednika republike bo stalno predlagala češkoslovaška stranka narodnega edinstva, seveda s pristankom Slovakov, predsednik centralne vlade bo izmenoma Čeh, Slovaki ali Ukrajinec, minister zunanjih del pa bo Slovaki. Generali bodo ostali v bodoče še v vladi in bodo vodili resore, kjer je potrebna največja disciplina. Gospodarske resore ne bodo vodili politiki, temveč strokovnjaki. Kakor hitro bo izvoljen predsednik republike, bo takoj tudi imenovana nova centralna vlada. Pooblastila predsedniku republike in novi vladi bodo izglasovana takoj po volitvi predsednika republike.

V zvezi z današnjimi razgovori med posameznimi politiki se je zvedelo, da se je v gotovih političnih krogih pojavilo nezadovoljstvo proti kandidaturi zunanjega ministra Chvalkovskega za predsednika republike. Glede na to v teh krogih govore, da Chvalkovski ne bo kandidiral. Razen tega številne politične osebnosti smatrajo, da mora Chvalkovski še dalje ostati zunajni minister, ker češkoslovaška v tem trenutku nim sposobnejšega človeka za to mesto. Kot kandidata za predsednika republike omenjajo zadnje dni tudi bivšega notranjega ministra Černega. Zaradi vsega tega in zaradi pogajanj, ki še vedno trajajo, je verjetno, da bodo volitve predsednika republike preložene še za teden dni.

Bratislava, 22. nov. AA. Slovaška vlada je imela včeraj sejo, ki ji je predsedoval predsednik Tiso. Seja je bila v glavnem posvečena vprašanju osebnosti, ki naj bi stopila na mesto predsednika češkoslovaške republike. V političnih krogih na Slovaškem izjavljajo, da sta glede tega vprašanja v imenu Slovaške vodila pogajanja v Pragi narodna poslanca Sokol in Sydor, k sta bila nepretrgoma v zvezi z Bratislavo. Slovaški vladno časopisje ugotavlja, da je slovaški narod za sedanjega zunanjega mi-

nistra Chvalkovskega, ki naj bi postal novi predsednik republike. Z ozirom na to je možno računati, da bo v kratkem dosežen sporazum s Prago glede tega vprašanja.

Proces proti dr. Benešu in dr. Hodži?

Bratislava, 22. nov. »Slovenska Pravda« poroča, da bo verjetno v kratkem vložena tožba proti dr. Benešu in dr. Hodži. Oba državnika bosta obtožena, da sta v dneh srednjeevropske krize zavrnila ponudbe so-

Kralj Leopold v Amsterdamu

Prvemu uradnemu obisku belgijskega kralja v nizozemski prestolnici pripisujejo velik politični pomen

Amsterdam, 22. novembra. r. Včeraj je prispel semkaj belgijski kralj Leopold na tridnevni uradni obisk. Spremljata ga ministrski predsednik in zunanji minister Spaak. Belgijskemu suverenu je bil prirejen zelo svečan sprejem. Prvi uradni obisk belgijskega kralja Leopolda pri holandski kraljici, odkar je stopil na prestol, predstavlja v sedanjih razmerah ne samo nadaljevanje tradicije, pač pa tudi izredno važnost. Belgijska in holandska vlada si prizadevata, da medsebojne gospodarske vezi še okrepija ter je z ozirom na to verjetno, da bo v tem duhu revidiran prejšnji belgijsko-holandski trgovinski sporazum. Mešana komisija je pripravila podlago za morebitno gospodarsko sodelovanje Belgije in Holandske. V Bruslju izražajo upanje, da bo o priliki obiska kralja Leopolda v Holandski doseženo zadovoljivo ozračje za pogajanja najširšega obsega glede vseh vprašanj, ki zanimajo obe državi. Ne gre tu za kaka neposredna pogajanja, ker razen predsednika vlade Spaaka v kraljevem

spremlstvu ni posebnih strokovnjakov. Srečanje belgijskega kralja s holandsko kraljico je bilo nenavadno prisrčno. Ogromna množica ljudstva je toplotno pozdravila belgijskega suverena. Sredi ob 20. je bila prirejena na dvoru večerja na čast belgijskemu kralju. Ob 22. so suvereni opazovali mimohod čet, s katerim je bil spored uradnih svečanosti prvega dne izčrpan. Mesto Amsterdam je bilo sredi razkošne razsvetljave. Holandsko ljudstvo je manifestiralo po ulicah na zelo toplem način izražalo svoje prijateljstvo do Belgije.

Kraljica Viljemina je v dobrodošli belgijskemu kralju poleg drugega izjavila tudi tole: Holandska in Belgija sta enako privrženi ideji državljanske svobode. Med Belgijo in Holandsko se morajo manifestirati čustva resničnega zблиžanja. Belgijski kralj je v svojem odgovoru poudaril, da morajo biti male države solidarne ter do dal, da morata Belgija in Holandska še krepkeje razviti duha sodelovanja. Zdravici sta bili izročeni v holandskem jeziku.

Zanimive številke socialnega zavarovanja

Glavni podatki iz razprave dr. J. Köstla, objavljene v „Organizatorju“

Ljubljana, 22. novembra. Navedene zanimive številke o razvoju socialnega zavarovanja v naši državi. Zanimati morajo tudi široko javnost, saj je socialno zavarovanje postalo po svoji gospodarski sili zelo pomemben dejavnik v narodnem gospodarstvu ne le, da je njegov pomen izredno zaradi globokega vpliva na splošno socialno ter zdravstveno razmere. Podatke posnemamo iz razprave dr. J. Köstla, izšla v „Organizatorju“.

Točne statistične podatke je pri nas zelo težko zbrati v katerikoli stroki. Statistična služba pri nosilcih socialnega zavarovanja ni urejena enotno in tudi njena publicistika ni popolna.

Za socialno zavarovanje v naši državi prispelajo le neposredni interesi, zavarovalci in delodajalci, čeprav so v nekaterih zakonih vzakone države subvencije; s predpisi finančnega zakona so bile te subvencije vsako leto onemogočene. Med gospodarsko krizo je bilo socialno zavarovanje silno prizadeto in so bile nujno potrebne subvencije za sanacijo rudarskega zavarovanja, a vendar ni bila odobrena nobena dotacija. To velja v splošnem za vsa država, med tem ko je Slovenija zopet izjema; nosilci socialnega zavarovanja pri nas sicer niso prejeli nobene podpore od države, a sta jih subvencionirala narodno gospodarstvo (pokrajinski pokojninski sklad) in banovina. Socialno zavarovanje je bilo torej za narodno gospodarstvo v Sloveniji težja obremenitev kakor v drugih pokrajinah v državi.

Od ustanovitve posameznih ustanov socialnega zavarovanja do 1. 1. 1938 je bilo v naši državi za socialno zavarovanje predpisanih in v glavnem tudi izterjanih 5.740 milijonov din. K temu je treba še priložiti 108,7 milijona din subvencij in raznih posebnih skladov. Predpis prispevkov in subvencij je znašal od ustanovitve zavodov do 1. 1938:

pri SUZOR-ju 4.667,3 milijona din (predpis), 39,5 milijona din (subvencije), skupaj 4.706,8 milijona din;

pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani skupaj 360,1 milijona din (7,1 milijona din subvencije);

pri Bratovskih skladnicah skupaj 776,1 milijona din (62,100.000 din subvencije); pri Osrednji upravi posredovalnic dela (borza dela) 205.700.000 din.

Zanimivo je, da predpis za socialno zavarovanje zmanjšujejo naš narodni dohodek na leto samo za 1%, kar je nedvomno malo v primeru z veliko koristjo, ki jo nudi v socialnem zavarovanju naložen kapital splošnosti.

Z razvojem gospodarstva in industrije ter z naraščanjem zavarovancev narašča seveda tudi višina prispevkov za socialno zavarovanje. V posameznih letih so znašali prispevki, odnosno predpisi prispevkov milijonov din:

	1925	1929	1933	1936
pri SUZOR-ju	255,7	366,6	321	382,3
pri Bratov. sklad.	47,5	60,6	56,8	71,6
pri Pok. zavodu	16	25,6	28,9	31,4
in pri borzah dela	9,9	13,7	21,2	24,1

Skupaj din 329.1 466,5 427,9 489,4

V 11 letih je narašal predpis prispevkov skoraj za polovico, tako, da je dosegel predlanski že približno pol milijarde din.

Številke so poučne tudi zaradi tega, ker je v njih prav očiten vpliv gospodarske krize. Od letos bodo prispevki za socialno zavarovanje znatno večji že zaradi starostnega zavarovanja za delavce. Po prejšnji strokovnjakov bo znašal predpis prispevkov v delavskem starostnem zavarovanju letos najmanj 144 milijonov din. Pri SUZOR-ju bodo znašali letos prispevki okrog 600 milijonov din za vse tri zavarovalne stroke, medtem ko bodo znašali prispevki pri razširjenem nameštenskem pokojninskem zavarovanju okrog 110 milijonov. Računamo lahko, da bodo vsi prispevki za socialno zavarovanje letos znašali okrog 850 milijonov din, to se pravi skoraj dvakrat več kakor predlanski.

Od skupnih prispevkov za socialno zavarovanje do 1. 1938 je odpadlo na Slovenijo 22,8%, od celotne obremenitve pa celo 24,1% ali skoraj četrtina, kar je izredno mnogo, glede na to, da je bilo v Sloveniji le 15% zavarovancev in da je bilo nameštensko pokojninsko zavarovanje uvedeno le pri nas. Predpis prispevkov do 1. 1938 je znašal pri nas skupno 1.303.400.000 din. K tej vsoti bi morali še priložiti prispevke v razne sklade in subvencije tako da je znašala celotna obremenitev skoraj pol milijona din (1.411.900.000 din). L. 1925 je znašal predpis prispevkov za socialno zavarovanje v Sloveniji 78 milijonov din, 1929 105.800.000 din, 1933 100.400.000 din in 1. 1938 110.700.000 din.

Nelzterjani prispevki so znašali 31. decembra 1. 1938 175.800.000 din ali 3,1% od celotnega predpisa 5.740.000.000 din. Največ zaostankov odpade na SUZOR (146 milijonov 100.000 din), najmanj pa na Pokojninski zavod (2.600.000 din). Na Slovenijo odpade le 32.200.000 din ali 18,3% neplačanih prispevkov in je bil celo za 29% nižji od povprečnega zaostanka v državi, čeprav je bila relativna obremenitev gospodarstva po socialnem zavarovanju pri nas največja.

Socialno zavarovanje je izplačalo zavarovancem od ustanovitve posameznih zavodov do 1. 1. 1938 skupno 4 milijarde 180.500.000 din. Slovenija je prejela 807,8 milijona din, ali 21,7% torej 2,2% manj kakor bi ji pripadalo glede na višino prispevkov. Socialno zavarovanje je doslej v Sloveniji terjalo skupaj 1.441,9 milijona din, dajanje so pa znašali 907.800.000 din ali 64,2% predpisa.

Premoženje socialnega zavarovanja znaša pri nas komaj 10% skupnega, naloženega kapitala, med tem ko je odpadlo n. pr. na Češkoslovaškem 40% kapitala na socialno zavarovanje. Ob koncu 1. 1938 je znašalo premoženje socialnega zavarovanja brez dolžnikov 998.500.000 din z dolžniki vred pa 1.183.400.000 din. V Sloveniji je znašalo premoženje socialnega zavarovanja ob koncu 1. 1938 354,4 milijona din brez dolžnikov. Na Pokojninski zavod je brez dolžnikov 251.100.000 din na OUZD in TBPD 41 milijonov, na Glavno bratovsko skladnico 48.500.000 in na Borzo dela 13.800.000 din. Suzor je vložil v Sloveniji 41 milijonov ali 10% svojega premoženja, a bi moral 16,4% ali 17.100.000 din več glede na predpis prispevkov. OUZD, TBPD in Borza dela ne morejo voditi samostojne naložbene politike, ker so odvisni od svojih central, ki so izven Slovenije.

Poslovanje in ravnanje s poselskimi knjižicami

Vašna navodila ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje

Ljubljana, 22. novembra. 1. novembra so objavile »Službene novice« navodila ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje o poslovanju in ravnanju s poselskimi knjižicami, o čemer je dobro, da so poučeni naši naročniki, ki zaposlujejo delavce, vajence ali sluščad. Poselsko knjižico mora imeti vsakdo, ki je v katerikoli službi kot kvalifikiran, pol ali nekvalifikiran delavec, vajenec ali namešteneec, če je najmanj 14 let star in jugoslovanski državljan. Nameštenci morejo imeti mesto poselske knjižice legitimacijo. Vajenci izpod 14 let ne morejo imeti poselske knjižice.

Kvalificirani delavci so oni, ki imajo pomožniški izpit ali podobno kvalifikacijo. Nameštenci so oni, ki so zavarovani pri Pokojninskem zavodu. Direktorji ali priskuristi morejo, ne pa morejo imeti poselske knjižice. Za tuje državljane zadostuje dovoljenje za zaposlitev. Izjemoma se morejo tudi njim izdajati poselske knjižice po odobri ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

Poselske knjižice izdajajo, zamenjujejo in obnavljajo: 1. Občinske oblasti, 2. Obvezna združenja trgovcev in obrtnikov in njih poverjenstva vsem učenecem (vajencem) in pomočnikom. Za izdajo je pristojno ono združenje, na čigar območju je podjetje, pri katerem je zaposlena dotična oseba. Če je učenec ali pomočnik zaposlen, izda knjižico ono združenje, na čigar območju ima stalno bivalje. V krajih izven sedeža združenja ali poverjenstva sprejema prošnje za izdajo poselskih knjižic od vajencev in pomočnikov, zaposlenih v industrijskih ali obrtniških podjetjih občina, z vsemi potrebnimi podatki in prilogi za vpis v poselsko knjižico ter zlasti s podatki o osebnem prosliletem opisu. Tako urejene prošnje pošlje občina pristojnemu združenju poverjenstva obrtnikov s predpisano ceno za vrednost obrazca poselske knjižice ter s potrebnim zneskom za plačilo poštne.

3. Organi državnih prometnih ustanov za one, ki so zavarovani pri zavarovalnih ustanovah državnih prometnih naprav. 4. Same zamenjujejo in obnavljajo poselske knjižice pristojne vojaške oblasti osebam zaposlenim pri njih.

Poselske (delavske in druge) knjižice, izdane do 27. 9. 1938, veljajo do 31. 12. 1939. Te stare knjižice zamenjavajo: 1. Državne krajevne policijske oblasti (v Sloveniji so te v Ljubljani, Mariboru in Celju) za vse lastnike starih poselskih knjižic. Če stara poselska knjižica ni izdana po obveznem združenju, ne vpiše podatkov o kvalifikaciji policijske oblasti, temveč pošlje knjižico obveznemu združenju, da ono vpiše vse podatke.

2. Kjer ni policijskih oblasti, zamenjujejo poselske knjižice obvezna združenja trgovcev in obrtnikov.

3. Pri vojski zaposlenim osebam pristojne vojaške oblasti, pri prometnih napravah pa slednje.

4. Vsem drugim pa zamenjujejo poselske knjižice občine.

Podatki o času in vrsti zaposlitve, vpisani v poselski knjižici se redno ne potrjujejo, izjemoma le za učence in pomočnike obrta in trgovine.

Od 28. septembra 1938. morajo vse zaposlene osebe imeti:

a) poselsko (delavsko ali drugo) knjižico, ki je bila pravilno izdana do 27. septembra 1938, a se morajo te knjižice zamenjati do 31. decembra 1938.

b) ali poselsko knjižico obrazca, ki jo tiska osrednja uprava za posredovanje dela. To knjižico si morajo takoj nabaviti vsi, ki še nimajo stare.

Delodajalec, ki ima delavca, vajenca ali nameštence brez te knjižice se kaznuje. Zasebnim nameštencem, ki morajo imeti poselsko knjižico ali legitimacijo ter zahtevajo, da se jim izda legitimacija zasebnega nameštence, se izda legitimacija, ki popolnoma nadomešča poselsko knjižico. Obrazci poselskih knjižic se naročajo pri Srednji upravi za posredovanje dela v Beogradu. Strossmajerjeva ul. 9. Tudi vse druge listine izdaja ta uprava. Knjižice, ki jih je kupila ena ustanova, nikakor ne sme odstopiti drugu.

Poselska knjižica velja za dobo 10 let.

Iz škojfe Loke

1. december, državni praznik narodnega zedinjenja po praznovanju škofjejskega Sokol letos, spričo 20letnice ustanovitve Jugoslavije, še posebno slovesno. Izdalen bo sponod do podrobnosti in tako, da bo zajela proslava vse vrste članstva, od dece, do najstarejših bratov in sestra. Na predvečer bo svečana akademija s sodelovanjem telovadnega častništva in pevskoga zbora, naslednjega dne dopoldne bo svečana seja z zaprisebo, na večer pa bo v domu častniški družabni večer, pri katerem bo sodelovala vojaška godba.

Nesreča s smrtnim izidom. Oni dan se je pripetila pri Petrovem brdu v Selški dolini huda nesreča, ki je terjala življenje 60letnega Ivana Mohoriča iz Zeleznikov. Mohorič je hotel z vozom hlovdov v Škofjo Loko na kolodvor. Med potjo pa je dohitel nekega voznika, ki je zavozil s svojim vozom na mehka cestna tla, zaradi česar je kazalo, da se bo voz vsak čas prekrulnil. Mohorič je hitel na pomoč in se je upri na spodnji strani v voz. Vlaknil je roko v lestvino, da bi se krepkeje oprjel. To pa ni pomagalo, kajti voz

se je nenadno prevrnil na nesrečnega Mohoriča, ki ni imel več časa, da bi bil umaknil roko. Moža je težko lesjevo pod sulo. Mohoriču je zmečkal prsni koš in dobil je tudi druge notranje poškodbe, tako, da mu tudi zdravniška pomoč ge. dr. Strnadove iz Zeleznikov ni mogla rešiti življenja. Pol ure po nesreči je izdihnil. Pokojnika, ki zapušta ženo s tremi nepreskrbljenimi otroki, so pokopali v Zeleznikih.

Sreski učiteljski svet je zboroval v soboto v Škofji Loki. Ob polnoštevni udeležbi učitelstva iz vsega škofjejskega okraja (28 sol) je otvoril svet sreski šolski nadzornik g. Ivan Kržišnik, ki je podal statistično in pedagoško instruktivno poročilo. Kot referenta sta nastopila učiteljica Marija Paplerjeva iz Škofje Loke, ki je obrazložila podrobnosti učni načrt za jezikovni pouk v nižji ljudski šoli, dočim je razpravljajl o poučevanju narodnega jezika na višji stopnji g. Vojteh De-

beljak. Zboru sta kot gosta prisostvovala sreski načelnik g. Matej Kaki in ravnatelj meštanske šole g. Karel Sovre. Iz poročil bi bilo posebno razbrati voljo vseh pristojnih činiteljev, da se spravi stanje šolskih zgradb v škofjejskem okraju v red, zaradi česar se bo gradbena akcija pospešeno nadaljevala. Po zaključku je imelo učiteljsko skupno obedo pri Otu, nato pa je bil prirejen glasbeni koncert.

Poroka vrliga sokolskega para. V četrtek se je poročil v Ljubljani kapetan planinskega polka g. Tihomir Petrovič z gdnico Pecco Izdova, zasebno uradnico v Škofji Loki. Mladi par je škofjejskim sokolskim krogom dobro znan. G. kapetan se je živahno zanimal za sokolsko delo in je zvest pristaja sokolske misli, enako neutrudljivo prijateljica društva pa je bila tudi sestra Pecca, ki je delala kot tajnica vadijskega zbora, telovadka, zlasti mnogo pa na gledališkem odru. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

Ljubljana, 22. novembra

Ko sem se vozil iz Ljubljane proti Zidanemu mostu, sem vselej postal pozoren na prvi vinograd, ki sem ga opazil nad postajo Savo in nekam vesel sem bil. Kdo bi pa verjel, da imamo vinograde v neposredni bližini Ljubljane? Oni dan sva se vozila s prijateljem do Laz, potem pa s brodom čez Savo. Krasen sončni dan je bil in grickati tam okoli Sv. Helene so naju v ranem jutru pozdravljali skozi kopreno jesenske megle. Krenila sva za prijaznim domom našega rodoljuba Medveda na cesto tja do dolanskega znamenja, potem pa po prijazni dolnini proti Vinjam. Kako lepa je ta dolina, pa tako zapuščena, da ga razen domačinov ni človeka, ki bi hodil po njej. Po tritretturni hoji ugledam desno v bregu na prisojnem kraju vinograd in pred njim prav čedno kmetijo. Belčijanov domacija je! Pred leti si je je pripeljal ženka tam okrog Ormoža v naši kraj. Stojilo se ji je po vinskih gorah in ni vedel, kako naj ji v našem Zasuju nadomesti vsaj kosček prejšnje domacije. Ime Vinje ji je neprestano rojilo po glavi in prepričana je bila, da kratevno ime ne more biti kar tako brez imena. In res! Pri prekopavanju tal sta namah naletela na bogve kako stare sadike. Zemlja je apnenasta, pa hajdi na delo — sta si mislila. Okopala sta jo in zasedla sadike za poskušnjo: — jurbabelo, Platon in riling. Pa glej! Privrkat so rodile sadike v drugem letu: 365 sadik — 222 1 vina, v drugič 340 1 in zdaj tretje leto že 550 1 zlahtne kapljice. To je vzpodbudilo tudi »Joška«, ki ima prijazen domček na hričku Guba in danes je hvaličen svojemu vzpodbudniku za donosen vinograd.

Ko sem se tako razgovarjal s Ferdinandom Belčijanom, mi je mimogrede omenil dobrohotni in gostoljubni mož, da so bili pred 300 leti sploh v tem kraju vinogradi

in od tod ime Vinje. Za njegovo domačijo sem krenil za ovinkom — in glej! — kako lep svet, kako lep skrit kotiček naše lepe zemlje, pa tako malo znan. Sredi med hribci, vsa v solncu se smehlja ljubka vasica Vinje. Lepo urejene domacije te pozdravljajo mimogrede, ko usmerjaš korak po nič kaj naporni poti v hrib proti Sv. Trojici in dalje proti Moravcam. Na žalost ni tuja in ni človeka, ki bi vzljubil te kraje. Meni pa je bilo kot da sem našel skrit smaragd naše lepe zemlje. Pa so Vinjani podjetni ljudje. Oni dan, ko sem bil pri Belčijanovih na obisku, sem se domov greda ustavil v Kamnici, kjer je imelo tamonjše sadjarsko društvo veselico. Mlado društvo je in 40 članov šteje, pa so vsi zavedni, da bi bili lahko marsikateremu mestnemu društvu za zgled. Lastno sušilnico za sadije imajo, pa škropilnico in še marsikaj. Osrednje društvo je sicer v Dolu in ga vodi mladi in agilni Simenc, tu v Kamnici pa je le podružnica, ki je pa prav agilna. Nazaj greda, ko je že bila noč sem srečal edinega turista, ki mi je zaupal, da hodi vsako nedeljo v Zasuje na božjo pot k svoji ljubici Zasuji, mi jo je dalo in Zasuje naju se vzame, mi je kar nekam s ponosom dejal, ko sva kramljala pod trepetajočo leščerbo v laški čakalnici in tarnala nad dejstvom, da je ta prelepi kosček Zasuja tako malo znan in še manj obiskovan.

Videl sem podjetnost Zasučanov, spoznal njihovo prijaznost in gostoljubnost, zato je res škoda, da so nam Ljubljancem tako tuji. V prihodnje pa, ko bo pri Belčijanovih in pri »Jošku« spet grozdje zorelo, pridite in ogledite si vsi, ki mislite, da v Zasuju ne najde oko blagodejnega razvedrila in prepričali se boste, kaj ustvarjajo podjetnost in dobra volja v tako neposredni bližini Ljubljane, da v vinskih gorah črčki pojo...

Cetrtek, 24. novembra: zaprt

Petek, 25. novembra: Aida. Gostuje gdnica Vera Majdičeva. Izven

Sobota, 26. novembra: Roxxy. Premiera. Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

Premierski abonma

DANES VESELA BURKA, PRI KATERI SE VSAKO NASMEJE DO SOLZ!
VZORNI SOPROG
 Heinz Rühmann v glavni vlogi.
 Predstave ob 16., 19. in 21. uri.
 KINO UNION — Tel. 22-31

DNEVNE VESTI

Balkanska turistična konferenca. V Atenah se je pričela dne balkanska turistična konferenca, ki ji prisostvujejo delegati držav članic balkanskega sporazuma. Grški listi pripisujejo tej konferenci velik pomen, ker vidijo v nji poglavitno balkansko solidarnost in sodelovanje. V navzočnosti delegacije Grčije, Jugoslavije, Rumunije in Turčije je otvoril konferenco grški državni podtajnik za tisk in turizem Nikolaidis naglašajoč, da je stalni turistični odbor važen činiatelj balkanskega sporazuma za medsebojno spoznavanje in zblizanje balkanskih narodov. Konferenca dokazuje, da vlada v državah balkanskega sporazuma mir in red navzlic veliki napetosti drugod po svetu.

Za pospeševanje našega turizma. Vse državna zveza ugotoviteljskih združenj je sklenila, da bo vsako leto po zaključeni sezoni sklicala konferenca zainteresiranih ugotoviteljev, na kateri se bodo obravnavala vsa vprašanja, sprožena med sezono. Uprava Zveze je sklenila sklicati prvo turistično konferenco te vrste na Sušaku 24. in 25. t. m. Na dnevnem redu je novelacija obratnega zakona, vprašanje cen v gostinskih obratih, davkov in drugih dajatev, sanacija in kreditiranje gostinskih obratov, razmerja do namencev, prometne politike, pošte in telefona, turistične propagande in odnosa med turizmom in prometnimi strokovnjaki, letošnje sezone in priprave za bodočo sezono. Konferenci bo prisostvoval tudi trgovinski minister inž. Kabilin, ter delegati finančnega, notranjega, prostornega, prometnega, poštne in ministrstva za socialno politiko. Ljubljanski Zvezu za turški promet bo zastopal na konferenci njen ravnatelj dr. Ciril Žižek.

Za arhitekta važna vprašanja rešena. V »Službenih novinah« so bili nedavno objavljeni in so te dni stopili v veljavo novi pravilniki kot dopolnilo v lani objavljenem zakonu o inženjerstvih. V teh pravilnikih so ugotoveno mnogim zahtevam inženjerstvih in odpadla bodo razna nesoglasja, ki so se pojavljala med arhitekti in stavbiarji gospodarski in stavbiarji. Pravilnikov je pet. Prvi govori o disciplinski svetovi in za široko javnost ni posebej zanimiv. Drugi govori o izpitih za pooblaščenca inženjerstvih, tretji, ki ga smatrajo arhitekti za najvažnejšega, je pravilnik o arhitektonskih natečajih. Četrty enak potreben in važen je pravilnik o razdelitvi delokroga dela inženjerskih strok. Peti pravilnik pa govori o delokrogu absolventov Umetniške akademije v Zagrebu. Med drugimi važnimi vprašanji je rešeno tudi vprašanje avtorske pravice. Doslej je nagradjen arhitekt s tem odstotkom tudi avtorsko pravico. V bodoče pa nagrada ne bo dajala lastniku načrta možnosti, da ga po svoji volji in brez vsake odškodnine izkoristi, ker ostane še nadalje projektantova last.

Danes ob 16., 19. in 21. uri francoski filmski umotvor odlikovan na razstavi v Benetkah
VELIKA ILUZIJA
 O SLOGA (La grande illusion) JEAN GABIN — DITA PARLO
 tel. 27-30 Nenadkriljivo filmsko delo francoske genialnosti, kulture in tradicije — Slavospev človečanstvu in bratstvu vseh ljudi!

Odlikovanje v naši vojski. Z zlato kolajno za vestno službo je bil odlikovan pehotni narednik I. klase Josip Kunst.

Polkovnik Vauhnik naš vojaški ataše v Nemčiji. Za vojnega, pomorskega in zrakoplovnega atašea Jugoslavije v Nemčiji je imenovan dosedanj šef II. oddelka učnega oddelka glavnega generalštaba generalni polkovnik Vladimir Vauhnik.

Smrt slovenskega profesorja v Zagrebu. V Zagrebu je v nedeljo zvečer umrl znani slovenski šolnik, šolski svetnik in profesor v pokolu g. Davorin Sinković. Pokojni je dosegel visoko starost 83 let. Starejša generacija se pokojnega profesorja, ki je poučeval dolga leta na gimnaziji na Poljanah, sedaj II. državni realni gimnaziji v Ljubljani, še dobro spominja. Profesor Davorin Sinković je bil stajerski Slovenec, doma iz Dravske doline. Gimnazijo je študiral v Mariboru, visoko šolo pa je poseval v Gradcu, kjer se je vneto udeleževal v akademskem življenju in je bil tudi ustanovitelj ter prvi tajnik akademskega društva »Triglava«. Po visokoškolskih študijah je nastopil prvo mesto na meščanski šoli, kasneje pa je bil premeščen kot profesor v Ljubljano. Poučeval je prirodoslovje, izven šole pa se je vneto ukvarjal z gobarstvom in je prvi zbral slovensko nomenklaturu užitnih gob. Pokojni je bil vedno vrli, zaveden Slovenec, ki ni nikoli klonil pod pritiskom oblasti. Nad 50 let je bil tudi zvest narodnik »Slovenskega Naroda«, ki ga je čital do poslednjih mesecev svojega trudopolnega življenja. V pokoli je stopil že precej pred svetovno vojno 1. 1908. nakar se je preselil iz Ljubljane v Zagreb k svojemu sinu g. inž. Sinkoviću. Pogreb plemenitega pokojnika bo jutri ob 11. do polnočje na mrtvašnici na Mirogostju. Profesorju Davorinu Sinkoviću bodi ohranjen svetel spomin, žalostnim ostalim naše najiskrenejše sožalje!

Poročilo. V nedeljo sta se poročila v frančiškanski cerkvi v Ljubljani g. šifer Andrej, revizor Zveze slovenskih združenj z gđo. Malči Minar iz Piliberja na Koroskem. Priči sta bila ravnatelj Ivan Zor iz Kamnika in dr. Felaher Julij iz Ljubljane. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Naraščanje denarnih vlog. Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so oktobra narasle vloge na knjižice pri 29 slovenskih hranilnicah za 16 milijonov din (na 6.181 milijona din), vloge v tekočem računu pa za 8 milijonov (na 1.059.581.469 din). Ljudje so se torej po septembrski politični krizi povsem pomirili. Septembra so hranilnice izplačale 55 milijonov din več kakor so prejele. Značilno pa je, da so nekatere mestne hranilnice v slovenskih krajih izkazovale porast vlog tudi septembra.

Izvoz lesa zopet zastaja. Zadnje čase je izvoz lesa iz Slovenije zelo slab. Izvozniki zlasti tožijo, da je letos skoraj povsem zastal izvoz drv, ki so jih prejšnja leta osorej izvažali zelo mnogo. Zastoj na lesnih tržiščih je baje povzročila svetovna politična kriza, ker se kupci niso priključili zaradi splošne nezanesljivosti, prodajalci pa niso upali prodajati blaga v klirinške države, ker so imeli z njimi že dovolj hudihkušenj. Zastoj so pa začeli izrabljati

podjetni spekulanti, ki izrabljajo razmere kakor so jih med sankcijami. Pod pritiskom imeni tujih tvrdk ustanovljajo tako zbrane skupine in prevzemajo pisarne ter se hočejo polastiti predvsem naše mase trgovine z lesom. Spekulanti seveda niso domačini, temveč tujci, ki jih pri nas najbolj toleriramo.

Sluge-dnevničarji se obračajo tem potom na morda dva mesta s prošnjo, naj bi se jih usmili in namestili kot stalne služitelje. Težka je namreč negotovost, ko človek ne ve kaj bo z njim na stara leta. Prihraniti si ne morejo ničesar, saj jim skromna nagrada komaj zadostuje za preživljanje.

Sprememba naziva pošte Studence pri Ljubljani. Dne 1. decembra prične poslati pošta Studence pri Ljubljani pod naslovom Ig pri Ljubljani.

Mihajlo Mihajlovič umrl. Včeraj je umrl v Beogradu namestnik vrhovnega državnega tožila Mihajlo Mihajlovič, star 54 let. Kot rezervni častnik se je udeležil vseh vojn od leta 1912 do 1916. Pokojni si je pridobil mnogo zaslug za zakon o državnih tožilih.

Posojilo sarajevskega gledališča. Narodno gledališče v Sarajevu je dobilo v finančnem zakonu za tekoče leto pooblastilo, da najame pri Državni hipotekarni banki 4.500.000 din posojila. Posojilo bo dano po 70 odstotnih obrestih.

Nov grob. V St. Jurju ob južni žel. je umrl v ponedeljek zvečer v starosti 75 let g. Anton Sivka, nadučitelj v pokolu. Pogreb bo v četrtek 24. t. m. ob pol 9. do polnočje izpred hiše žalosti. Blag mu spomin!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme s padavinami. Včeraj je deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Dubrovniku. Zagrebu in Kumboru 16, v Splitu 15, v Mariboru 13,5, v Ljubljani 13, v Beogradu in na Rabu 12, na Visu 10, v Sarajevu 5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 747,1, temperatura je znašala 6,0.

Tatvina drv. Posestniku Ivanu Semiču iz Mozila v kočevskem okraju so neznanj tatovi odnesli iz gozda Stalčarski hrib, ki je ob državni cesti Kočevje-Sušak, več voz drv. Te dni mu je bilo ponovno ukradenih 4 m bukovih drv, ki so bila znamenovana z znakom »J Sch«. Znak je bil v les užgan.

Sorodnika ubil, ker je bil zaljubljen v njegovo ženo. V nedeljo zvečer je bil premožni kmet Zajim Jusuhović iz vasi Gradice blizu Kosovce Mitrovice ustreljen z lovsko puško. Njegova žena je zelo lepa in v njo se je zagledal njegov bližnji sorodnik Uka Alihović. Mož je sicer strogo pazil na ženo, pa se mu je vendar iznevil. Njegov sorodnik ga je počakal zvečer, ko je šel v hlev pokladat živini in ga z lovsko puško ustrelil.

Konjem so porazili repe. Po vaseh Dragi, Gostetah, na Suhi ter v Zabcini v škofjeloškem okraju so se pojavili te dni tatovi konjskih repov, ki so jih poiskali kar v hlevih. Tatovi so porazili repe 15 konjem, ki so last posestnikov Janeza Jenka, Franca Kušarja, Andreja Svoljšaka, Pavla Ferlinca, Frančiške Kalan, Feliksa Ferlinca, Franca Lušina, Andreja Hartmana, Antona Pretnarja, Danice Kuralt, Antona Šiferja in Pavla Logodnja. Odrezani repi so bili dolgi po 70 do 80 cm in so rjavje ter črne barve. Kakor domnevajo orožniki sta porazila repe dva neznanca, ki sta se vozila iz vasi v vas z motornim kolesom. Repe bosta skušala najbrž prodati v tovarni za žimo ali izdelovalcem ščetk.

Najdba denarja. Na cesti med Stari trgom in Ložem je te dni našel neki domačin 800 din. Pošteni najditelj je denar izročil na orožniški postaji v Ložu, ki sedaj išče lastnika.

Napavljen utopljenec. Iz Mure pri Gor. Bistrici, občina Crenšovci so te dni potegnili truplo neznanega utopjenca. Utopjenec je bil okrog 50 let star, 163 cm visok, močne postave, okroglega obraza, širokega nosu, bristavih brk. Na sebi je imel siv karistat telovnik s koščeni gumbi, prgasto srajco in cipele. Čevlje je imel nizke in podkovane. Truplo, ki so ga po komisijemskem orledu pokopali na tamnošjem pokopališču, je moralo ležati v vodi že mesec dni.

Ponesrečenci. 16letni ključavničarski vajenec Ivan Podborski iz Zg. Šiške je sivo našel neke staro patrono, ki jo je skušal odpreti. Patrona pa mu je eksplodirala in mu razmesarila roko. Tovarniški delavec France Skubic iz Dobruje je včeraj privzdigoval voz, ki se mu je prevrnil ter mu zmečkal desno nogo. Rudolf Rovansk, 14letni pastir iz Vevče se je pri delu vsekal v levo roko. V bolnico je moral tudi 32letni uradnik davčne uprave Ignac Streljak iz Radovljice, ki je padel s kolesa in si nalomil desno nogo.

Motorna ladja se je potopila. V petek popoldne se je pripeljal pred vhodom v dubrovniško pristanišče težka nesreča. Potopila se je motorna ladja Budimir iz Kolodpea, natovljena z gradbenim materialom.

Zlatko Baloković okraden. V nedeljo je bil znani violinski virtuoz Zlatko Baloković v Zagrebu okraden. Njegov avtomobil je stal brez nadzorstva na cesti in iz njega mu je bila ukradena aktovka z dokumenti in vrednostnimi papirji. Škoda znaša okrog 4000 din.

Razuzdano mater ubil. V zapore okroglega sodišča v Slavoniki Požegi so prignali 18letnega Milo Krevara iz vasi Sibinje, ki je s sekro ubil svojo mater, ker je živila razuzdano. Mater je prosil, naj ga spremi na postajo, in ko sta prišla do železniške proge, jo je udaril dvakrat s sekro po glavi, da je obeležala mrtva.

Le do konca tega tedna je čas za prijave za Putnikov izlet na Oplenac. Zadrževanje prospekte in informacije v vseh biljetarnicah Putnika.

V smrt zaradi neozdravljive bolezni. Včeraj jutraj se je v Novem Sadu ustrelil upokojeni kapetan Franjo Joz, star 58 let. V poslovnem času, ki ga je naslovlil na policijo pravi, da gre v smrt, ker ima na želodcu čir.

Iz Ljubljane

Lepa spominška svečanost v Zg. Šiški. Krajevni odbor za postavitev spominške plošče v svetovni vojni padlim vojakom bivše občine Zg. Šiške odkrije v nedeljo 4. decembra dopolne v avli novega šolskega poslopja v Ljubljani Zgornja Šiška spominško ploščo v svetovni vojni padlim vojakom bivše občine Zgornja Šiška. Ob 8.30 bo v šolski kapeli maša z govorom bivšega vojnega kurata mestnega župnika g. Janka Cegnarja, potem pa zapoje v avli šolskega poslopja domači pevski zbor več žalostnik. Sledila bo slovesna blagoslovitev in odkritje spominške plošče, potem pa zapoje domači pevski zbor »Oj Dobrodo«. Nato bo nagovor predsednika krajevnega odbora za postavitev plošče Fr. Zajca, polaganje venov, priložnostni govor zastopnika Zveze bojevnikov prosvet. referenta g. Rudolfa Wagnerja in kot zaključek nastop domačega pevskega zbora, ki zapoje »Oj ta vojaški bobene. Posebna vabil a se ne bodo razposiljala.

Končno število volilcev v Ljubljani je bilo točno določeno šele s končanim reklamacijskim postopanjem na sodišču in imamo v Ljubljani za decembrske volitve 23.695 volilnih upravičencev. Vseh reklamacij je bilo vloženih 2.565. V primeru s prejšnjimi leti je število volilnih upravičencev v našem mestu precej naraslo, ko smo leta 1936 imeli 21.087 volilcev, mi je bilo v Ljubljani v volilnem imeniku vpisanih 21.713 oseb, a februarja meseca letošnjega leta je mestni domovinski urad predložil sodišču volilni imenik s 22.660 upravičenci.

Na sestanku za proslavo 20letnice kraljevine Jugoslavije bo zaradi razporeda slavnostnega sprejema treba ugotoviti tudi približno število udeležencev pri sprejemu Odbor za proslavo zato prosi zastopnike organizacij, da za sestanek, ki bo v četrtek 24. t. m. ob 18 v veliki dvorani mestnega poglavarstva, pripravijo potrebne podatke o številu udeležencev posameznih organizacij in društev, ki jih zastopajo.

Vzgoja matere, tečaj splošnega ženskega društva bo letos na mestni ženski realni gimnaziji na Bleiweisovi cesti. Prvo predavanje Otroške bolezni ima gospe Božena Merljakova, zdravnica za notranje bolezni, v četrtek 24. t. m. točno ob 20. uri. Vstopnine ni; kakor prejšnja leta so dobrodošli le prostovoljni doneski za kritje stroškov.

Vožnje snega. Podjetniki in prevozniki, ki imajo na razpolago navadna ali motorna vozila z dvigalnim napravami za odlaganje tovora se pozivajo, da predložijo takoj nekolkovana pismena sporočila pisarni mestnega cestnega nadzorstva na Vrazovem trgu, če želijo sodelovati pri prevozu snega. V sporočilih je treba navesti točne podatke o velikosti vozil, o dvigalu in o zahtevku za dnevno osmurno vožnjo.

OBLEKE — PLETENINE — KARNICNI — NEROTNICNI.

Velika iluzija v kinu Slogi. Francoski so nam v svojih filmih pokazali že marsikako umetno, toda njihov film »La grande illusion« prekaša po svoji lepoti in čustvenosti vse, kar smo doslej videli pri njih. »Velika iluzija« se imenuje film, ki nosi na sebi pečat ljubezni in bratstva vseh narodov. V vseh svojih grozotah je prikazana svetovna vojna in trpljenje vojskujočih se narodov. Ponižanje, holest, trpljenje vojakov, glad in muke civilnega prebivalstva in vendar pri vsem tem medsebojnim sovrastvu vzkljuje v srcu človeka ljubljivi sožitja in trdno upanje, da se bo v bližnji bodočnosti vojna in sovraštvo moralo umakniti dobi večnega mira...

Kino Union prikazuje monumentalni film »Pustolovština Marka Polca«. Ta film, delo ameriške produkcije United Artist, je genialna mojstrovina, ki je po vsem svetu triumfirala. Nad 10.000 ljudi je delalo na tem znamenitem filmu, ki nam prikazuje nastanek in mladenca moža, ki se je odpravil v svet in nočeval po zemeljski obli, da bi doživel mistično svetlobo in enovladno ljubi. Izredno napeta vsebina, dobra fotografija odlični igralci in snemni režija so odlike tega filma, ki bo že v par dneh razšel v Ljubljano tako odraščale kot mlado.

Predavanje ljubljanske Sadiarske in vrtnarske podružnice se bodo vršila še veta mesec, ker se prične tečaj o zelenjarstvu šele 5. decembra. Prihodnje predavanje bo v sredo dne 23. novembra t. l. k. v običajno ob 19 (sedmi) uri zvečer. Kemistični dvorani na I. d. z. realni gimnaziji (realni) v Vegovi ulici. Predaval bo g. nadornik Josip Strekelj o »zimski povrtinici« in gostje vabljeni. Vstop prost.

Kino Union prikazuje monumentalni film »Pustolovština Marka Polca«. Ta film, delo ameriške produkcije United Artist, je genialna mojstrovina, ki je po vsem svetu triumfirala. Nad 10.000 ljudi je delalo na tem znamenitem filmu, ki nam prikazuje nastanek in mladenca moža, ki se je odpravil v svet in nočeval po zemeljski obli, da bi doživel mistično svetlobo in enovladno ljubi. Izredno napeta vsebina, dobra fotografija odlični igralci in snemni režija so odlike tega filma, ki bo že v par dneh razšel v Ljubljano tako odraščale kot mlado.

Predavanje ljubljanske Sadiarske in vrtnarske podružnice se bodo vršila še veta mesec, ker se prične tečaj o zelenjarstvu šele 5. decembra. Prihodnje predavanje bo v sredo dne 23. novembra t. l. k. v običajno ob 19 (sedmi) uri zvečer. Kemistični dvorani na I. d. z. realni gimnaziji (realni) v Vegovi ulici. Predaval bo g. nadornik Josip Strekelj o »zimski povrtinici« in gostje vabljeni. Vstop prost.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklic izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek — Din.

Nepremojstve Hubertuse renckote in vse vrste dežnih plaščev, oblek perila i t d. najboljše kakov. pri P. R. S. A. R. Ljubljana Sv. Petra cesta 14.

VAGON ZA BEOGRAD PROST. Odpremi pohištvo. Zo dopolnitev težje, ca 3000 kg, iscem nteresa proti znižanemu prispevku. Pojasnila: Sever, Maribor trg 2. 2703

Ljubimce žena Robert TAYLOR in kraljica plesa Eleanor POWELL v simfoniji iz pravljice sveta plesa in glasbe (Broadway Melodies 1938)
Melodije sveta
 Nobene scene brez humorja!
 KINO MATICA — Tel. 21-24
 Danes ob 16., 19. in 21. uri.

Vsem društvom in organizacijam v Ljubljani. Mestno poglavarstvo v Ljubljani sklicuje sestanek glede proslave 20letnice kraljevine Jugoslavije dne 1. decembra. Sestanek bo v četrtek 24. t. m. ob 18. v veliki magistratni dvorani. Mestno poglavarstvo vabi s tem zastopnike vseh narodnih, prostevnih, bojevniških, telesno vzgojnih in gasilskih društev, da se važnega sestanka zanesljivo udeležijo. Posebna vabila ne bodo razposiljana.

Iz Zagorja

Hrvatska vest. S topliške šole je bila na lastno prošnjo premeščena v Borovnico gđ. Miliza Žgurjeva, ki pa bo do prejema razrešilnega dekreta še poučevala v Toplicah.

Dobrodelni koncert v korist akcije Društva za varstvo otrok, ki ga je priredila rudarska godba pod vodstvom g. Srečka Godine v nedeljo v Sokolskem domu, je poslušalo v dvorani red in piši 44 ljudi. Med njimi nismo opazili niti tistih, ki so imeli od delovanja društva resnične gnotne koristi, pogrešali pa smo tudi tiste, ki jim je društvo v težki stiski prišlo na pomoč, a bi se zdaj že lahko oddolžili. Prodajalci kart so ponekod nalepili na skrajno neprjazen sprejem tako, da se lahko reče da je koncert pokazal le negativne strani. Sama izvedba je bila v bistvu primerna za na prostem, ker dvorana ne prenese bučnega trobilskega ansambla toda vsa čast poštovanltnm godbenikom za njihovo dobro voljo. Z inkasom bodo komaj kriti stroški za reklamo. To Zagorjanom pač ne dela posebne časti.

Je že vrag! sta vzdihnila postopača Tramak Mihael iz Zgornje Bistrice in Bradač Ivan z Bizelskega, ko sta šla uklenjena v spremstvu orožnikov v litijske zapore. Oba sta krojaška pomočnika, ki sta pa škarje in pašet zamenjala z donosno obrtjo beračenja. V nedeljo pa so odgnali žalski orožniki Hrovata Alojzija, ki je nujno osumljen, da je v družbi Unuča Ivana ter še nekega tretjega vlomil v Zavinah. Hrovata so prignali iz žalca ter ga soočili z oškodovancem Drnovskom in še nekaterimi pričami, ki se jim je močno zdelo, da je Hrovat tisti, ki so ga takrat videli.

Gostovanje v Litiji, kamor je v soboto pohitela naša sokolska dramska družina, je v polni meri uspelo, le obisk je bil radi predstave v kinu bolj slab.

Iz policijske kronike

Vlomi v trafike, gostilne in podobne lokale so v Ljubljani precej pogosti. Včeraj ponoči je bilo vlomljeno v neki gostinski lokal na Tyrševi cesti kjer je vlomilec prekratil vse predale, razmetel konzerve in ukradel za dobrih 5000 din raznih tobačnih izdelkov, poštinih znamk in delikatesnega blaga. Odnesele je največ cigaret »Drava«, nabasal pa si je tudi žepce z boljšimi vrstami. V enem predalu je našel slednjič tudi nekaj gotovine v kovancem drobšču. Vlomilec, ni izključeno, da jih je bilo več — bo skušal blago seveda čim prej spraviti v denar, najbrž kar v mestu ali pa v okolici, zato svarimo pred nakupom.

Vlomilec je predvčerajšnjim obiskal tudi stanovanje Franciske Kramar v Holzapfiovi ulici 17. Pomagal si je z vitrihi in ukradel iz omare zlato damsko uro, vredno 1000 din. Ukradena ura je dvokrovna ter ima zadnji pokrov graviran s cveticami. Ker se je vlomilec zdel plen premalenkoten je vdril še v sosedno stanovanje Ivana Rozmana, kjer je vse prebrskal v spalnici, p. i. našel ni prikladnega in je zato odšel ne da bi kaj vzel.

V noči na nedeljo je bilo vlomljeno tud v trgovino P. Krulc na Tržaski cesti 8. Vlo

milec je našel v nekem predalu 400 din, vseh pa mu je bila tudi temno rjava usnjena aktovka, v katero je nabasal precej jestvin, nekaj špeciirkega blaga, 2 kg težko ogrsko salamo, šest klobas in 4 kg čokolade. Škoda znaša nad 1000 din.

Na cesti 20. septembra je nekdo vlomil v na novo adaptiran lokal in ukradel še nov usnjat, črno rjav svršnik, sive volnene rokavice, rumen šal in žepno svetilko, kar je vse bilo last delovodje Ivana Štebena. V nedeljo ponoči se je splazil neznan zlikovec tudi v podstrežje hiše št. 9 Pred Skofijo in ukradel Pavli Tepina dva para moških, tri pare nizkih ženskih čevljev ter par črnih visokih damskih snežk v skupni vrednosti 1000 din.

Iz drvarnice Marije Cankar na Vilharjevi cesti pa je nekdo odpeljal štirikolesni ročni voziček, zeleno pleskan, z gumijastimi obroči, vreden 200 din. Mimogrede je tat ukradel še kokaš, vredno 30 din. Istotako je tat odpeljal dvokolesni ročni voziček tudi Pepci Mihelj z dvorišča na Gosposvetki cesti 13. Voziček Miheljeve je bil vreden 300 din in še ni bil prepleaskan.

Iz Maribora

Proslava 1. decembra v Mariboru. Zaradi organizacije letošnje proslave 1. decembra je bil snodi sklican sestanek vseh mariborskih društev. Sestanek je otvoril župan dr. Juvan, navzoči pa so bili tudi predstavniki civilnih in vojaških oblasti ter mariborskih srednjih šol. Skliceno je bilo, da bo 1. decembra ob 11.30 na Glavnem trgu velik manifestacijski zbor, na katerem bodo sodelovala vsa mariborska društva. Govoril bo župan dr. Juvan. Manifestacijskega obhoda po mestnih ulicah ne bo, pač pa bodo mariborski hišni posestniki 1. decembra med 19. in 21. razsvetlili svoje hiše. Vse javne zgradbe bodo razsvetlele s reflektorji, da bo Maribor žarel v morju luči.

Mala aferica s Pobrežja. Predsednik Rdečega križa in Pevskega društva »Zarja« sta prijavila orožnikom, da je 29 letni Rudolf Malek pomeval na škodo obeh društev okrog 1.100 din. Znesek je Malek kot brezposelni nabral pri rednih in podpornih članih Rdečega križa in »Zarje«. Prve dni je redno oddajal kasirano članarino. 24. novembra pa je izjavil, da mu je pred neko gostilno na Glavnem trgu nekdo ukradel aktovko, v kateri je bilo 1.100 din gotovine, več blokov in drugih stvari. Policija je poizvedovala za tatoma, ki ga pa ni našla. Morda bi zadeva zaspala, če ne bi Malek zadnje čase precej popival. To je vzbudilo pozornost in so ga aretirali. Najprej je vztrajal pri tem, da mu je bila aktovka ukradena, pozneje je pa zatrjeval, da je bilo v aktovki le 400 din in da je ostalo porabil zase. Policija pa domneva, da je najbrž zapravil ves denar.

Predavanje v Ljudski univerzi. Snodi je predaval v polno zasedeni Ljudski univerzi prof. Luce Marija Škerjanc o samostojnosti, značaju in pomenu slovenske glasbe. Orisal je zgodovinski razvoj jugoslovenske glasbe zlasti pa še slovenske. O predavanju bomo še obširneje poročali.

Tečaj za gorske vodnike

Ljubljana, 22. novembra. SPD je priredilo poseben tečaj za gorske vodnike, združen s predavanji, ki se jih izpopolnjevale skiptične slike. Tečaj je bil končan v nedeljo. Udeležilo se ga je 22 vodnikov iz raznih krajev dravske banovine, ki so položili izpite in dobili legitimacije kot izprašani gorski vodniki. Na tečaju so udeležence seznanili z vsem potrebnim, kar mora vedeti sleherni gorski vodnik, če hoče v polni meri zadostiti svoji nalogi. Tako jim je dr. Mrak predaval o splošnih vodniških zadevah in dolžnostih ter o planinskih nevarnostih, dr. Breclj v prvi pomoči, ing. Avčin o meteorologiji in orientaciji, M. Zelcakar o rastlinstvu naših planin, Janez Kveder pa o zimskem vodništvu.

Po končanem predavanjih in prestopnih izpitih je predsednik SPD dr. Pretnar nagovoril tečajnike in jim osebno razdelil vodniške znake. V nedeljo dopoldne so vodniki postužali še tri predavanja o orientaciji in čitanju zemljevidov, o lovstvu in planinstvu in o plezanju tehnik. Predavatelji so zlasti opozarjali tečajnike na varstvo planinske flore, zlasti pa na zaščitenje in zdravljenje rastline. Po končanem predavanjih so gorskim vodnikom predvali v frančiškanski dvorani švicarski film o vzgoji vodnikov, na kar je sledil restavraciji pri Slamiču družabni večer.

JABOLKA

štajerska, zimska, zelo okusna, plemenite vrste kakor kanada, citronke, lederice itd., kg. po 5 in 6 din. zaboji od cca 50 kg brutto za netto, franko postaja kupca za 1/2 predjuma, ostanek po povzetju razpoložljiva: Ekspor, »Jabolka«, Maribor, Pobrežje, Gosposvetska, 56. 59. R.

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din.

2.500 DIN

potrebujete, da zaslužite 1000 Din mesečno. Pisite: »ANOS«, Maribor. S.M.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

KNAPLEVA 9

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Gradnja kranjskega vodovoda zagotovljena

Zgrajen bo do prihodnjega poletja in stroški bodo znašali nad 3.000.000 din

Kranj, 22. novembra. Vsi vemo, kako velike težkoče vsako leto nastajajo v Kranju v poletnih mesecih, ko je kranjski vodovod, ki je bil grajen skoro pred 30 leti, odpovedal. Pomankanje vode je leto za leto večje, zasilni ukrepi proti tej nadlogi pa niso nič zalegli. Tudi zveza preddvorskega vodovoda z rezervarjem v Tupalcih ni prinesla pomoči, ker čeravno je bilo v Tupalcih vode dovolj, preozke cevi niso mogle dovajati v Kranj dovolj vode. Da se poraba vode v območju zlasti sedaj povečane Kranja zelo večja tako rekoč od meseca do meseca, saj npr. prestano zidajo nove stavbe, vile, hiše obratna in tovarniška poslopja, o tem ni vredno izgubljati besed.

Upravičeno je bilo zato pritoževanje meščanstva nad pomankanjem vode, ki povzroča vsako leto neprijetnost, s tujsko-prometnega stališča pa je Kranj med tujci užival žalosten sloves, da je mesto brez vode, čeprav mimo mesta tečeta Sava in Kokra. Očitno, ki so bili v tem pogledu izrečeni na naslov občine, pa tudi niso bili upravičeni. Zavedati se moramo, da z majhnimi popravili in z majhnimi stroški vodovodnega vprašanja v Kranju ni mogoče rešiti, da mora priti le velkopotezen način rešitve, to je gradnja novega vodovoda.

Izhodišče gradnje novega vodovoda je bilo zajetje studenca v Novi vasi nad Predvorom, katero delo je opravil Higijenski zavod in Predvorci. To zajetje daje danes vodo Predvoru, ker pa se je že tedaj mislilo na podaljšanje vodovoda v Kranj, so od zajetja do Predvorca položili cevi 22 mm premera. Edino nov vodovod z zadostno kapaciteto more odpraviti v Kranju pomankanje vode za določen čas. Dotim so Predvorci dobili vodo že spomladi 1937. Čaka Kranj na njo že drugo leto. Novi vodovod je stal nad 3 milijone in treba je bilo iskati subvencij na vseh krajih. Vodovodni odbor in kranjska občina sama tega denarja ne moreta zbrati.

Izgledi pa so, da je stvar dospela v odločilni štadij, čeprav se je načrt glede razdelitve stroškov nekoliko spremenil.

Za prvo silo je predvsem potreben kapital za nabavo cevi in za glavna terenska dela. Prej je bilo v načrtu, da bo banočina dobila iz državne železarnice v Vrešu cevi na kredit, katerega bi s prispevki občin odplačevala 5 do 6 let. Denar za terenska dela bi pa deloma zbrale občine, v katerih območju se bo vodovod gradil.

Železarna v Vrešu je pa sedaj prešla v privatne roke in ker ne dobiva državnih subvencij, ne more cevi dati na kredit. Zato se bo v svrhu čimprejnjše nabave cevi razpisala takojšnja licitacija drugih, zlasti inozemskih podjetij, banočina pa bo po zadrlu g. bana kranjskega županu na drug način našla sredstva za plačilo cevi. Ker smo pričakovali, da bo čas dobave cevi trajal 2 do 3 mesece, se lahko reče, da se bo s terenskimi deli, to je z izkopom prišlo takoj spomladi, ko bo zmrzlina odnehala in bo vodovod do poletja dovršen.

Kranjska občina, na katero izmed vseh občin, ki so v vodovodnem območju, odplače največji prispevek, je tudi že našla rešitev, kako dobiti sredstva za kritje stroškov terenskih del. Prvotno je nameravala naložiti lastnikom novih hiš od 1. 1920 dalje posebno 2 in pol odstotno enkratno takso za novi vodovod, ko se pa na hišarji temu protivili, bo, kot je že bilo sprejeto na občinski seji, najela 1 milijon din posojila, ki se bo odplačevalo s povškom cene vodi z 1 na 2 din za kub. meter. Kranjska občina je to posojilo najela, ker hoče imeti pri rokah denar za takojšen pričetek dela, čim bo rešeno vprašanje nabave cevi. Poleg tega bodo v ta fond prispevale še one občine, ki so zastopane v vodovodnem odboru, pa tudi občine Strazice, Stara Loka in Mavčice, ker se bo v navedene občine podaljšal kranjski vodovod, če bodo plačale sedaj svoj prispevek, ker bo radi njih potrebno položiti širše cevi.

Tak je resničen položaj akcije za novi kranjski vodovod po najnovejših poročilih. Če je občina znala zgraditi most, šolo in pokopališče, ji smemo zaupati in verjeti, da bo spomladi zgradila še prepotrebni vodovod.

Gorenjsko sokolstvo marljivo deluje Uspešno delo v tekočem letu in veliki načrti za bodočnost

Jesenice, 20. novembra. Doba poletnih javnih nastopov in manifestacij je za nami. Pričela se je doba tihega jesenskega in zimskega notranjega telesno vzgojnega in prosvetnega dela v župi in v nji včlanjenih edinicah. Sokolstvo hoče vzgajati duševno in telesno zdrav in močan narod, ki bo sposoben izpolnjevati težke naloge, ki nas čakajo in da bo uspešno branil našo lepo zemljo kadar bo treba.

Sokolsko strokovno vodstvo je že pred leti vključilo v svoj telesnovzgojni sestav vse panoge sodobne telesne vzgoje, ki so za pridobivanje moči, zdravja in odpornosti sokolskih pripadnikov najbolj primerne in koristne. Gorenjsko sokolstvo opravlja vse telesno vzgojno in prosvetno delo po točno v naprej določenem načrtu in v postopoma uvaja v tekmovalne spore tudi panoge, ki so že ukoreninjene med narodom in jim daje lepo in določeno obliko. Danes teden se je vršila seja župne uprave v Kranju, ki je bila izredno številno obiskana. Poleg članov uprave so se seje udeležili starešine v župi včlanjenih društev, katerim so župni funkcionarji poročali o tekočih zadevah in jim obrazložili smernice za bodoče delo.

Iz poročila župnega načelnika brata Beznika je razvidno ogromno delo, ki se je v tem letu storilo v župi in društvih.

Na župnem letu v Radovljici je v sporedu korakalo 1808 sokolskih pripadnikov s 25 rapori na čelu. Pri javni telovadbi je nastopilo 1650 oseb. Župnih tekem na orodju, ki so se vršile v Kranju, se je udeležilo 198 tekmovalcev in tekmovalk, tekem v lahki atletiki 78, strelskih tekem v Predvoru 20, in kolesarskih bojnih tekem v Predvoru pa 48 tekmovalcev. Pri župnih članskih smučarskih tekmah v Mojstrani in pri župnih mladinskih smučarskih tekmah v Podnartu je tekmovalo 381 tekmovalcev in tekmovalk. V vseh navedenih panogah je tekmovalo skupno 725 bratov in sester. To je številno, ki ga ni morda dosegla še nobena druga župa v naši državi.

Na seji župne uprave se je razpravljalo

o vseh zadevah, ki se tičejo poglavitne sokolskega dela, pridobivanja mladine in o smotnem delu na vasi. Predvsem se je razpravljalo o vzgoji dobrih sokolskih prednikov, župnih in društvenih prednikov, ki so v vrhunske telovadce, pri katerih bi se polagala največja pažnja za lepoto telovadbo. Vsa društva bodo na državni in sokolski praznik dne 1. decembra letos prav posebno slovesno praznovala 20letnico obstoja Jugoslavije s slavnostnimi sejami, telovadnimi in prosvetnimi akademijami.

Za leto 1939-40 je župno načelstvo določilo naslednji program. Smučarske tekme: za članstvo dne 21. in 22. januarja v Bohinjski Bistrici, za naraščajo in deco 19. februarja v Kranju in Strazici. Župne tekme: splošne župne tekme za članstvo in naraščajo v okviru veljavnega tekmovalnega reda bodo ob koncu maja. Lahkoatletske tekme bodo istočasno s splošnimi. Župni zlet in akademija bosta v letu 1939 na Bledu. V načrtu so tudi kolesarske boje tekme in strelske tekme. Čas in kraj se bosta določila kasneje. Tečaj za orodno telovadbo se vrši letno za zgornje in spodnje okrožje. Župni predniski tečaj se bo vršil v obsegu kot letošnji leto, načrt tekme za deca pa je bil poverjen članom župnega strokovnega odbora. Soglasno je bilo sklenjeno, da se bo sokolska župa Kranj korporativno udeležila pokrajinskega zleta v Ljubljani ob priliki 75letnice Ljubljanskega Sokola in da bo župa v l. 1940 slovesno razvila župni prapor ob priliki župnega zleta v Kranju.

Saveznemu načelstvu se je predložilo v potrditev novo župno načelstvo, ki bodo v njem: načelnik Vinko Beznik, Kranj; podnačelnik Zgur Mirko, Kranj; pristov Janez, Jesenice; in Završnik Albin, Bled; načelnica Horvat Ljiljka, Radovljica; namestnica Hafner Anica, Jesenice; Pečnik Emica, Kranj, in Jeme Jožica, Bled.

— Sokol I. Ljubljana-Tabor poziva svoje članstvo, da se udeleži njegovega izrednega občnega zbora, ki bo v sredo ob pol

18. v mali dvorani na Taboru. Na dnevnem redu je edina točka: Najetje sanacijskega posojila. Ker je ta korak velike važnosti za sanacijo našega Sokolskega doma, pričakujemo, da se tega občnega zbora udeleži čim večje število društvenih pripadnikov. Zdravo! Uprava.

Prvi motorni vlaki v Sloveniji

Maribor, 21. novembra. Po dolgotrajnem prizadevanju naših tujkoprometnih in gospodarskih krogov je železniška uprava dala zdaj na razpolago za Slovenijo dva motorna vlaka, ki pridejo v promet predvidoma še ta mesec. V gospodarskem in tujkoprometnem interesu Slovenije bi bilo, da bi eden teh motornih vlakov vozil med Zagrebom, Ljubljano in Jesenicami do Rateč-Planice, drugi motorni vlak pa iz Ljubljane preko Celja do Maribora in od tod po Dravski dolini do Prevalj. Prvi motorni vlak naj bi odhajal iz Zagreba zgodaj jutraj ter bi se od Jesenic naprej ustavljal na vseh postajah, ki so izhodišča za zimske turistične kraje in zimskosportne predele; iz Rateč-Planice naj bi se motorni vlak pozno zvečer vračal v Zagreb. Ravnotako bi moral drugi motorni vlak iz Ljubljane odhajati zgodaj jutraj bi imel od Maribora naprej v Dravski dolini več postankov, tako da bi bil potnikom omogočen obisk važnih turističnih in zimskosportnih krajev, kakor so Sv. Lovrenc in Ribnica na Pohorju, Rimski vrelci in drugi. Vozni red obeh motornih vlakov bi se moral določiti tako, da bi imela vlaka v obeh smereh, torej zjutraj in zvečer, zvezo na Zidanem mostu, tako da bi bila podana tudi možnost zveze med Zagrebom in Mariborom odtod Dravsko dolino in obratno.

Kdo bo bodoči ameriški prezident?

Preureditev ameriškega strankarskega sistema — Roosevelt baje ne bo več kandidiral

Oslabitev, ki so jo prinesle Rooseveltove zadnje volitve, bo vplivala tudi na prihodnje prezidentske volitve ter na bodoči razvoj ameriškega političnega življenja. Ne izključuje se preureditev vsega strankarskega sistema iz temeljev, kajti razlike med severom in jugom, med demokratami in republikanci, morajo priti do večjega tuda v organizaciji ameriške politike. Ta razlika se da izraziti zelo lahko. Jug je vedno bolj za desnico, sever pa za levico. To pomeni, da vleče recimo demokrat z juga mnogo bolj na desno, kakor republikanec s severa. Če naj bi se pretvorile dosedanje stranke po radikalski in zmernosti nazorov, bi moral novi strankarski sistem računati vsaj s tremi strankami ter misliti na omenjene zemljepisne posebnosti.

Mnogo važnejše in mnogo bolj pereče je vprašanje prezidentskih volitev l. 1940. Po neuspehu zadnjih volitev računajo v političnih krogih s tem, da Roosevelt ne bo več mogel kandidirati, pač bo pa imel odločilno besedo pri določitvi demokratskega kandidata. Zda imajo največ izgledov na izvolitev tile ameriški politiki:

Thomas Dewey. On je še dokaj mlad in ljudje se bodo do leta 1940 spominjali zasluga pri iztrebljenju korupcije v New Yorku, čeprav je nedavno podlegel na volitvah guvernerja države New York. Za izvolitev njegovega protikandidata, žida Lehmana, je pa Roosevelt zastavil vse svoje moči. Kljub temu je podlegel Dewey le z neznamito razliko. Mankalo mu je izmed 4.700.000 glasov samo 60.000.

Sodnik Arthur H. James. To je novi republikanski guverner države Pensilvanije, kjer so bili guvernerji doslej demokrati. Ta je v svoji državi zelo priljubljen, kar utrjuje njegovo upanje za izvolitev prezidenta. James je bivši rudar, ki je v prostem času študiral pravo in tako je napravil lepo kariero. V politiki zastopa konservativne nazore.

Robert Taft. Republikanec, znani pravnik, sin prezidenta Tafta. Pri volitvah v senat države Ohio je porazil demokratskega senatorja Bulkleya. Taft je hladnokrvn, marljiv pravnik na zelo dobrem

glasu, v politiki je pa zmeren konservativec. Napravil je globok vtis s svojimi javnimi debatami s senatorjem Bulklevom. Te debate so baje spominjale na debate, ki jih je vodil Lincoln s Douglasom pred svojo izvolitvijo za prezidenta.

Senator Vandenberg iz Michigana. On je eden izmed voditeljev republikanske stranke. Leta 1937 bi moral biti republikanski kandidat za prezidenta, pa je to odklonil, ker je bil prepričan o Rooseveltovi zmagi.

Senator Bennett Clark, demokratski zastopnik države Missour. Njegov položaj je tako v državi kakor tudi v stranki trden. On vodi konservativno krilo demokratske stranke, ki ga bo gotovo predlagala za kandidata na mesto prezidenta. Senator Clark je leta 1912 hudo ogražal izvolitev Woodrowa Wilsona za kandidata na prezidentsko mesto.

Aparat za kvartopirce

V zadnjem času je bilo izumljenih več aparatov, s katerimi se da dokaj zanesljivo ugotoviti, kdaj človek laže. En tak aparat uporablja električno napetost na koži. Napetost se spoji po elektrodah z dveh mest in meri se s potenciometrom. Čim obide človeka izvestno razburjenje, začne napetost kolebati, kar pokaže kazalec na galvanometru. Ta aparat je nekoliko preurenil in uporabil psihiater prof. Ruckmick z univerze v ameriški državi Iowa, da je pokazal občinstvu, kdaj govore kvartopirce resnico in kdaj ne, odnoso kdaj igrajo pošteno in kdaj goljufajo.

Zvezel je enega izmed njih z aparatom. Kadar je kvartopirce napovedal karto, ki jo je imel v rokah, je aparat miroval, čim je pa napovedal karto, ki jo ni imel v roki, je jel kazalec takoj nihati. Podobno je lahko psihiater tudi ugotovil, ali govori igralec resnico pri trilkah s kartami, pri katerih označi eden karto, drugi pa uga-ne, katero karto je milili. Na obeh je pokazal kazalec, da-li je drugi izbral res-tisto karto, ki jo je mislil prvi, odnoso, da-li sta se glede laži že poprej domenila.

Angleški tisk se pripravlja na vojno

Najbolj občutljiva stran angleškega tiska, zlasti londonskega, je njegova osredotočenost. Slavná londonska Fleet Street bo najboljši cilj sovražnih letal, ki bodo potrebovala samo nekaj bomb, da bodo uničili vsi važnejši londonski listi. V totalitarni vojni je uničenje tiska sovražne dežele eden izmed dveh največjih uspehov; drugi je uničenje radijskih postaj. Tipično poslopje BBC je pa baje sploh najboljši cilj odtodno kažipot letalca nad Londonom. Londonskemu tisku ne preti samo uničenje uredništev in tiskarn, temveč tudi skladišča papirja. V nobenem drugem velenestu ne najde letalec tako lahko skladišč novinskega papirja kakor v Londonu, ker so takoj za pristaniščem. Ker pa sovražna letala zelo rada mečejo bombe tudi na pristanišča in kolodvoze, se londonski novinarji ne morejo zanašati na to, da bi imeli že drugi dan po začetku vojne dovolj papirja.

Tej nevarnosti se skušajo veliki london-

ski listi izogniti tako, da na hitro roko ustanavljajo stranskega podjetja po vzoru industrijskih podjetij, ki si pomagajo na enak način. Tudi velika industrijska podjetja ustanavljajo namreč nekatrška fiktivna podjetja, s katerimi bi v primeru vojne preslepila sovražne letalce. »Daily Express« je storil to ne samo v Londonu, temveč tudi v Leedsu in Glasgowu, »Daily Mail« v Londonu in Manchesteru, »Daily Herald« pa pri Londonu v Eafordu. Enako sta se zavarovala lista »News Chronicle« in »The Times«. Velike skrbi dela tudi razpošiljanje novlin in pošiljanje vesti. Pomankanje novlin bi pomenilo v vojni oslabitev boja proti sovražni propagandi.

Pokopališče Hanibalovih vojščakov

Iz zgodovine vemo, da je zapustil Hanibal Kartago leta 218 pred Kristusom, imel je 90.000 pešev in 12 tisoč jezdecov večina Maurov. Ta vojska se je spopadla v dolini Rhone z Galci, ki jih je porazila, potem je pa prodirala naprej proti Briançonu in Italiji. Tam je pa našel Hanibalova vojska na oviro, takrat se skoraj nepremagljivo, namreč na Alpe. Ker je imela s seboj slone, s katerimi ni bilo mogoče prekorčiti soteske, je Hanibal za-povedal, naj jih večina pobijejo. Ostali, s katerimi so nazvle vsemu tvegali poskus prekorčiti Alpe, so v gorah poginili. Končno je slavn vojskovodja pre-magal tudi to oviro. Prekorčal je Alpe, toda v dolino Aoste je prispelo samo 20.000 pešev in 6.000 konjenikov.

Ta tragična Hanibalova zmaga nad Alpami je živlela v spominu človeštva zla-ko, ko so našli v dolini Durance v Fran-coskih Alpah blizu Briançonu na važno odkritje. Našli so prastaro pokopališče, kjer so bili pokopani Hanibalovi vojščaki. Njihove kosti so ležale pri močasnih okost-jih afriških slonov. Sto okostnjakov v polkrogu je tvorilo častni okrasek princ-evu okostnjaku, ki so ga spoznali po tej svojevrstni počastitvi in po krivi sablji, ležeči pri levi roki, dočim je držal v des-nici železni meč. Nad 2150 let je minilo od tistega časa in kakor vidimo se časi niso mnogo spremenili. Evropa ima še ved-no svoje vojne in svoja vojska pokopa-lišča.

Letošnje božične počitnice

Maribor, 21. novembra. Lani so bile božične počitnice na naših šolah močno skrajšane in naša šolska mla-dina je imela malo možnosti za udejstvo-vanje v zimskem sportu, zlasti v smuča-nju, ki je po vsej pravici postalo pri nas najbolj priljubljena sportna panoga. Se-veda je bil s tem prikrajšan tudi naš zim-ski tujski promet ter so bile v številnih naših zimskosportnih postojankah rezervacije iz tega razloga odpovedane. Zato so naša sportna mladina in naši tujsko-prometni krogi že ponovno izrazili željo, da bi se božične počitnice na naših šolah primerno podaljšale, da bi se tako naši mladini nudila možnost intenzivnejšega udejstvovanja v zdravem zimskem sportu, obenem pa bi se našim zimskim turistič-nim krajem omogočila močnejša zimska sezona, ki je velikega pomena za naše gos-podarstvo.

V tem smislu sta tudi Tujkoprometni zvezi Putnik v Ljubljani in Mariboru pri pristojnih prosvetnih oblasteh ukrenuli po-trebno, da bi ugodili tej splošni želji in potrebi v interesu našega narodnega smu-čarskega sporta in v korist našega zim-skega tujskega prometa. Prepričani smo, da bodo merodajni činitelji s pravilnim raz-umevanjem obravnavali vprašanje letoš-njih božičnih počitnic na naših šolah.

Št. Jurij ob juž. žel.

— Vprašanje našega vodovoda. Te dni smo pisali, da so se pričela prva dela za gradnjo vodovoda ter da dosedajni vrelci nikakor ne odgovarjajo higijenskim predpisom. Zato se je sestala pred kratkim komisija zaradi vodovoda ter ugotovila, da dosedajni vrelci pri g. Zdošku nika-kor ne ustrezajo. Vodo bo treba dobiti od milna g. Ferleže, kjer se bodo pojavile brčaz tuje tečave, ki pa se bodo vseska-kor morale premagati, da bomo dobili pri nas prepotrebno vodo, za katerega se potegujemo že dolgo po vojni.

Z Zidanega mosta

— Oseba vest. Orožniški vodnik, pod-poročnik g. Marjan Strniša z Zidanega mo-sta je pred kratkim napravil v Kamenici v Sremski izpit za orožniškega častnika. Pred kratkim je bil premeščen za vodnika v Šmarje pri Jelšah. Želimo, da bi se po-čutil simpatični vodnik kar najbolje na prvem službenem mestu.

Darujte za »Zvončkov« sklad

Čez dve uri je stal pred lastnikom čred.

— Rad bi kupil nekaj glav goveje živine.

Gospodar je nezaupljivo premotril mladeniča:

— Pa se vendar ne mislite lotiti živinoreje? — ga je vprašal začuden.

Mladi Gray je pa mirno prenesel njegov pogled.

— Ne, gospod, rad bi kupil samo pet krav in jih dal Indijancem. Pravijo, da so lačni, ker se jim zadnji lov ni posrečil.

Gospodar, ki je bil menda že slišal nekaj o tem dogodku, je samo priklaj z glavo.

— Muy Buenos, amio, muy capatas jih vam že prižene in eden izmed mojih fantov vas spremlja. Zdi se mi, da bi vas težko razumeli.

Gospodar je šel na leseno verando in poklical svoje hlapce.

Kmalu je bilo pripravljenih pet krav in na konju je čakal gaučo, da bi mladenič poročunal z gospodarjem.

Tudi to ni trajalo dolgo in kmalu sta jo ubirala oba jezdec proti indijanski naselbini.

Pri pragozdu je gaučo razjahal konja in mladenič je sledil njegovemu zgledu. Po vijugasti, komaj vidni stezi sta se bližala gostemu, iz trnja spletenemu plotu, ki v njem nikjer ni bilo odprtine. Cowboy je nekaj zakričal in odpravil se mu samo psi s srditimi lajanjem. Zaklical je še enkrat, potem se je pa del plotu odmaknil in nastala je ozka odprtina.

Mladi Gray in gaučo sta vstopila.

P. W.:

V zelenem pecku

roman

Mladi Gray je razočarano motril Indijance. Zamisljal si jih je drugače, mislil je, da so krepki, bojevitosti, pravi gospodarji prerije. Tu je pa videl oguljene, izčrpane starce, ki so z očmi ponižno prosili jesti.

Po daljšem času se je v oči mladega Graya za-iskril plamenček posmehovanja ali zaničevanja.

In to je rodilo v njem podlo misel. V velikem kotlu je stari Goodley kuhaval kavo in že je vrela. Mladenec je stopil k ognju, vzvel veliko aluminijasto skodelico in zajel kave. Čeprav je držal skodelico za ročaj, ga je pekló v roke. Stopil je k Indijancem, rekoč: Lao, lao. In pomolil jim je skodelico vroče kave.

Stari Indijanec je vprašujoče pogledal mladeniča, potem je pa iztegnil košeno roko po skodelici. Že se je zdelo, da bo prijel skodelico z drhtečimi prsti, ko je storil Gray nekaj nepričakovanega. Naglo je obrnil skodelico in polil starčev roko z vrelo kavo.

Začul se je en sam krik: to je bil krik polkovnika Morrisa. Indijanec je mirno zrl na svojo dlan.

— Jaz ti že dam lao, — se mu je rogala mladenič. Indijanec ni odgovoril. Vstal je, pozdravil z iz-

tegnjeno roko in odšel počasi proti pragozdu. To-variša sta mu sledila.

Šele tedaj se je mogel mladenec ozreti po taborišču.

— Odvadil sem ga prosjačiti, — se je zasmejal, toda na njegov smeh ni nihče odgovoril.

John Elias Gray se je začuden oziral po mrkih obrazih mož, ki so ga zaničljivo gledali.

— Vaše početje je bilo fakinstvo in posurove-lost, — je dejal polkovnik Morris hladno.

V mladeničevih očeh se je zasvetil plamenček odpora.

— Ne potrebujem nikogar, da bi kritiziral moje postopke, najmanj pa bi smel storiti to tisti, ki se mi mora zahvaliti, da je sploh prišel sem, — je dejal razdraženo. — In hotel je obrniti mojem hrbet. Polkovnik Morris je pa naglo skočil h konju, na katerem je bil prijahal gaučo. Hitro je potegnil iz sedla dolg, usnjen bič.

Gray je takoj spoznal, kaj namerava.

— Ne drznite si! — je kričnil.

Toda bilo je že prepozno.

Po zraku je zaživljal bič in zadel je Grayevo roko, s katero se je branil.

Mladi Gray je segel za pas, kjer je imel samo-kres.

Drugič je zaživljal bič, presekala mu je srajco na rami in mu pregnal misel na obrambo. Po-tem so padali novi udarci.

Slednjič mu je Morris obrnil hrbet in odšel s svojimi tovariši v šotor.

Silna jeza je spreletavala mladega Graya, toda bil je brez moči. V svoji duši je začutil globoko sovražstvo do vseh članov ekspedicije. Najraje bi bil ustrelil Morrisa.

Potem se je pa spomnil, kako je bilo zadnji dan pred odhodom, ko se je poslavljajal od očeta. Videl je jedilnico, kjer je pod materino sliko stisnil očetu roko in mu objubil, da se bo vedel kot mož in kot gentleman. Ali se je vedel tako? Iz gole objestnosti in fakinstva je bil poparil roko lačnega starca in globoko razžalil polkovnika Morrisa. Mladenec je naenkrat začutil, da ga peče to v duši bolj, nego udarci z bičem.

Ves osramočen je odšel v svoj šotor, kjer je ostal skoraj dve uri. Ko je stopil iz njega, je imel oči obkrožane. Krenil je naravnost k skupini, kjer je stal med svojimi tovariši polkovnik Morris.

— Gospod polkovnik, oprostite mi moje podlo vedenje. To je bilo fakinstvo, neumno, in veselilo bi me, če bi mogel svojo napako popraviti, — je dejal s tihim glasom.

— Prosim tudi druge, ki so bili priče mojega fakinstva, naj hitro pozabijo na to...

Polkovnik Morris je molče stisnil mladeniču roko. Gray je čutil, da mu solze zalivajo oči. Raje je odhitel malo od taborišča, ker se je sramoval svojih solz...

Naslednjega dne, še predno se je taborišče prebudilo, je Gray vstal in osedlal konjčica. Poslovil se je od dr. Marsona, ki je stal zadnji na straži, potem je pa odjahal proti stanici.